

«Falske venner» og andre ord som skaper misforståelser mellom svensker og nordmenn.

Listen omfatter først og fremst såkalte «Falske venner», altså ord som skrives eller uttales likt eller nesten likt på de to språkene, men betyr forskjellige ting og av og til nesten motsatte ting. Men i tillegg er det tatt med en enkelte ord som bare forekommer på det ene av de to	språkene og ofte kan være vanskelige å forstå for dem bare behersker det andre. Listen er ordnet tilnærmet alfabetisk, men har måttet tilpasses at ord som på norsk staves med e og o på svensk ofte staves med ä og ö. Listen følger det norske alfabetets avslutning (æ-ø-å) og ikke det svenska (å-ä-ö).

	Det svenske ordets betydning på norsk	Det norske ordets betydelse på svenska	Kommentarer
anka and	and	(anka finns inte på norska) anka, and	Det er stadig uklart for meg når man sier <i>anka</i> og når man sier <i>and</i> på svensk
anledning anledning	årsak, grunn	tilfälle, möjlighet	
annalkande	I anmarsj, som nærmer seg, «i kjømda»		
ansätta ansette	angripe	tilsätta	
artig	høflig	rolig	det svenske ordet uttales med lang <i>a</i> og tydelig <i>g</i> , det norske med kort <i>a</i> og stum <i>g</i> .
bedrift	prestasjon	1. foretak 2. prestation	
befara, befare	frykte, være redd for	inspisera på plats	
begrunda, begrunne	tenke over, grunne på, fundere på	förflytta årsaken till, argumentera för, motivera	
beivras	Dette betyr «oppuntres til» som nordmenn lett kan tro, men tvert i mot «påtales, medfører straffansvar», eksempelvis: «Tillträde förbjudit för obehöriga. Överträdelse beivras.»		
biograf	kino		

		Sist oppdatert 2024-09-28	Side 2 av 10
	Det svenske ordets betydning på norsk	Det norska ordet betydelse på svenska	Kommentarer

bringebær		hallon	
bruk	mørtel, murbruk	användning	
bunke	bolle for f eks elting av brøddeig	pappershög	
by	bygd, grend, landsby	stad	
byrå	1. kommode 2. byrå (kontor, foretak)	På norska används ordet inte om möbelet, bare om foretaket.	
bärs, bæsj	øl (slangord)	bajs (!)	
dagsedel dagseddel	øreflik	timeplan för dagen (militärt uttryck)	
dessverre	dessverre	dessverre, tyvärr	Jeg har spurt mange om det er noen forskjell på <i>dessverre</i> og <i>tyvärr</i> uten å få noe klart svar, det later til at de er helt synonyme.
dike	grøft, veigrøft, grav orkesterdike=orkestergrav	vall, jordvall	Ordet kommer egentlig fra nederlandsk <i>dijk</i> der det betegner vollene man har bygget for å holde havet ute. På svensk har det altså fått nærmest motsatt betydning.
driva med drive med	erte, harsellere med	syssla med, ha som yrke	Spør ikke svensker hva de «driver med», det kan lett oppfattes fornærrende.
dyka dukke	stupe	ducka	
dyne	pute til hagemøbler eller om bord i båt	täcke (till säng)	
entré	ingangsparti, foajé, vestibyle, lobby	hall, tambur	
entreprenör entreprenør	driftig, foretaksom person, igangsetter, gründer, foretak i byggebransjen	foretak inom byggbranschen	
äta ete	spise	äta mycket och snabbt, fråtsa	
äventyra, eventyr	risikere, sette på spill	saga, sagoberättelse	
färg	maling, farge		

		Sist oppdatert 2024-09-28	Side 3 av 10
	Det svenske ordets betydning på norsk	Det norska ordet betydelse på svenska	Kommentarer

farge		färg (kulör)	
fetter		mannlig kusin	
fly	flykte	flyga	
flyga	fly		
flykte		fly	
förlara forklara	forklare eller erkläre	förlara (som engelska <i>explain</i> . Men när engelska motsvarigheten är <i>declare</i> , säger man på norska <i>erklære</i>)	Dette er ett av svært få eksempler på at norsk har flere ulike ord for ett svenskt.
förmåga formue	evne, talent	förmögenhet	
föremål formål	gjenstand	ändamål, syfte	
förstöra förstörre forstyrre	ødelegge	förstöra störa, oroa	
försynt, forsynt	beskjeden	försedd, belåten	
fotogen	parafin	som tar sig bra ut på fotografi	Det svenske ordet uttales fotochen, det norske med skarp g.
flöjel fløyel	vindretningsviser, værhane	sammet	
förråd forråd	kott, bod, lite lagerrom	(beredskaps-)lager	
frack frakk	snippkjole, kjole og hvitt	rock, kappe	
frallor	rundstykker		
fåtölj	lenestol, godstol		En svensk vits går ut på at nordmenn kaller WC for «brusefåtölj», mens

		Sist oppdatert 2024-09-28	Side 4 av 10
	Det svenske ordets betydning på norsk	Det norska ordet betydelse på svenska	Kommentarer

			nordmenn flest ikke aner hva «fåtölj» betyr.
galge	1.galge, 2.kleshenger	Enbart galge för att hänga människor	
gapa, gape	1.gape, måpe 2. skrike, skråle	gapa	
glass	iskrem	glas	
glasögon	briller		
glassøye		artificielt öga	
granntant, grandtante	nabokjerring	gammelfaster eller gammelmoster	
grend	smug, smau, veite	by	
hage	havnehage, park	trädgård	
hall	entré, gang	större rum, sal	
hallon	bringebær		
hjortron	multer		
hurtig	kjekk	snabb	
hybel		studentbostad, innackorderingsrum, etta	
hybelkanin		dammrätta	
hyfsat	sånn passe, bra, men ikke veldig bra tilfredsstillende, men ikke fremragende		
hygglig hyggelig	velvillig, snill, skikkelig, flink	trävligt, mysigt	
hytt hytte	kahytt, lugar	stuga	
härvä	Egentlig garnvase, innviklet historie, brukes mest om et sammenhengende «system» av lyssky eller halvkriminelle, korrupte handlinger		
is	is (frosset vann)	glass, is	
isbre		glacier	

		Sist oppdatert 2024-09-28	Side 5 av 10
	Det svenske ordets betydning på norsk	Det norska ordet betydelse på svenska	Kommentarer

jour	vakt		Svensk har importert dette ordet fra fransk, der det betyr <i>dag</i> . Etter å ha importert ordet og endret betydningen til <i>vakt</i> , har man også skapt det fantastiske ordet <i>nattjour</i> , som altså ikke betyr <i>nattdag</i> , men <i>nattevakt</i> .
karta (uttales med første A lang) kart (med kort A)	kart	karta	Her betyr altså de to nesten like ordene det samme, men uttalen kan likevel føre til misforståelser. Svensker kan lett tro nordmenn mener <i>kort</i> , når de sier <i>kart</i> .
kavaj	dressjakke		
karaktör karakter	rollefigur i teater eller film	betyg	Ordet kan vel også på begge språk også forstås som noe i retning av «personlig egenhet»
kavrинг	mørkt, sursøtt brød («limpa»)	skorpa	
kort	1. kort som på norsk (bankkort, spillkort) 2. foto, bilde (ta kort= ta bilde, fotografere)	kort som på svenska (1)	
konstig kunstig	rar, eiendommelig, påfallende	artificiell, konstgjord, syntetisk	
kostym, kostyme	dress	kläder för användning på karneval, i teaterpjäser eller på cirkus	
konvolut konvolutt	omslag, saksmappe	kuvert	
krya kry	krya på sig: tilfriskne, hente seg inn	stolt, frisk, rask	
kusin kusine	fetter eller kusine	kvinnlig kusin	
kul, kult	morsomt	Det svenska ordet har tagit sig in i norskan med samme betydelse, men tävlar också med	

		Sist oppdatert 2024-09-28	Side 6 av 10
	Det svenske ordets betydning på norsk	Det norska ordet betydelse på svenska	Kommentarer

		engelska lånordet cool, som har en lite annorlunda betydelse.	
kusligt, koselig	uhyggelig, vemmelig	mysigt, tråvligt	
kuvert	konvolutt	tallrik med tillbehör för én person	
lag	lov	läger, skikt	
laga lage	reparere, utbedre	tillvärka, producera	
lapskojs, lapskaus	Matrett av saltet storfekjøtt, potetmos og krydder	Maträtt av kött, potatis-, morot- och rotsakstärningar	
lidelse	lidenskap, pasjon	sjukdom, illamående	
lingon	tyttebær		
lov	ferie (eks: sportlov=vinterferie)	lag	
lunta, lunte	slang for tykk bunke dokumenter, f eks et statsbudsjett eller en lovsamling	stabin	
manchester	cordfløyel	I Norge är Manchester enbart namnet på en stad i England.	
måleri, maleri	malerarbeide	tavla	
mangla, mångla mangle	mangla=rulle, presse (tøy) mångla=drive gatesalg	fattas	
mening	setning, betydning	åsikt	
miste	gå miste om= gå glipp av	tappa, tappa bort	
multer		hjortron	
mysa, myse	kose seg	plira (+)	
måla, måle	male	mäta	
mugg, mugge	kopp, krus, WC, på muggen= på do	mugg= mögel mugge= karaffel, tillbringare	

		Sist oppdatert 2024-09-28	Side 7 av 10
	Det svenske ordets betydning på norsk	Det norska ordet betydelse på svenska	Kommentarer

nöjaktig, nøyaktig	tilfredsstillende	nogrann, exakt	
omdömme omdømme	omdømme	omdömme	Like ord på begge språk, men de har også to ulike betydninger på begge språk: 1. anseelse, popularitet, «omtyckthet» 2. fornuft, evne til å gjøre kloke valg
pula, pule	pusle, syssle, småarbeide	kn nulla (!)	
puss	kyss	puts	
pölsa, pølse	lungemos, blodpølse	korv	
på en gång, på en gang	med en gang, med det samme	samtidigt	
rar	snill, söt, sjeldent	konstig, underlig, sällsynt	
reol, bokreol		hylle, bokhylle. Men ordet används inte om det enskilda hyloplanet, utan om fler hylplan ihopmonterade i et system.	Den norske musikeren og ordkunstneren Øystein Sunde har gjort en uhøytidelig gjendiktning av «He goes by the name of king Creole» til «Han gikk rundt på byen med en bokreol»
repetition, repetisjon	prøvespilling, innøving av teaterstykke	uppräpning, militärövning	
rolig	morsomt, festlig	lugnt	
rymma, rømme	rømme, stikke av	1. rymma 2. (susbst) norsk variant av creme fraiche	
saga	eventyr	berättelser om vikingtid- och medeltidskunger (kongesagaer)	
schyst	bra, (bedre enn «hyfsat»)		
selskap	gruppe, følge	1. kalas, fest, party 2. bolag	
semester	ferie	termin (i skoler och universiteter)	

		Sist oppdatert 2024-09-28	Side 8 av 10
	Det svenske ordets betydning på norsk	Det norska ordet betydelse på svenska	Kommentarer

själv, selv	alene, uten hjelp Jag är själv = jeg er singel, jeg driver et enmannsforetak	till skillnad från andra: "selv er jeg ganske god i fransk»	
skitstövel skistövler	drittsekk	pjäxor, skidkängor	
snille	geni	snälla	
snor	snørr	hyssing, band, snöre	
snåljåp, snålvarg	gjerrigknark		
spöke spöke	spøkelse	1.skämta 2. spöka som et spöke	
stuga stue	hytte	1.vardagsrum, 2. lite hus / stuga	
stupa stupe	falle i strid, dø på slagmarken	dyka	
svamp	sopp, svamp	svamp som lever i havet, eller syntetisk som man tvättar bilen med.	
svenskeovn	Ordet finns ikke på svensk	kakelugn	Det var nok svenske håndverkere som monterte de fleste av de relativt få kakelovnene som finns i Norge, og dermed fikk de det navnet.
svindel	1.svimmel, svimmelhet, yrsel 2.bedrägeri	bedrägeri	
«söta bror»	(Dette uttrykket er ukjent i Sverige.)	Ofta användt uttryck i norska tidningar om svensker i allmenhet, et smeknamn på "Medelsvensson"	Opprinnelsen til uttrykket er uklar, men kan være en overlevning fra svensk-norsk forbrødring innen frimurervesenet i unionstiden.
såpa, såpe	grønnsåpe	tvål	

		Sist oppdatert 2024-09-28	Side 9 av 10
	Det svenske ordets betydning på norsk	Det norska ordet betydelse på svenska	Kommentarer

tant, tante	middelaldrende eller eldre kvinne, høflig tiltaleform for barn overfor voksne kvinner, men kan også brukes nedsettende (=kjerring)	faster eller moster	<i>Faster</i> er altså fars søster og <i>moster</i> mors søster
tappa, tape	miste	förlora	
tavla tavle	maleri, bilde	svarttavla	
tävla	konkurrere		
tillbud tilbud	tilløp, nestenulykke	erbjudande, offert	
tillfälligt, tilfeldig	midlertidig	slumpmässig, enstaka	
tillstånd, tilstand	tillatelse, tilstand	skick, sits, status	
truga, true	nøde	hota	
tyttebær		lingon	
träkmöns	kjedelig person		
tull	toll	trams	
underhålla, underholde	1. vedlikeholde 2. underholde	1. roa 2.sörja för	
underhållning, underholdning	1. vedlikehold 2.underholdning	1. näje 2. stöd (ekonomiskt)	
utbud	vareutvalg, tilbud		
varsla	gi beskjed om/ varsle oppsigelser eller permitteringer		
varsle		varna	
vidunder	vanskapning, misfoster, monster	mirakel, under vidunderlig = underbart	

		Sist oppdatert 2024-09-28	Side 10 av 10
	Det svenske ordets betydning på norsk	Det norska ordet betydelse på svenska	Kommentarer

vädja	henstille, bönnfalle, «tryggle og be», anmode svært sterkt, men ikke så sterkt som å kreve		
värre, värst verre, verst	verre, verst	1. sämre, sämst 2. värre, västå	Som jeg har forstått det, brukes « <i>sämre</i> » ved positive sammenligninger: « <i>Du har sämre betyg än jag</i> », mens « <i>värre</i> » brukes ved negative sammenligninger: « <i>Vädret blev värre än befärad</i> »
väder, vær	vær	1. väder 2. mindre kustsamhälle, fiskerby	
vinden	1. loftet 2. vinden	vinden (väderfenomenet)	
öde. øde	skjebne	ödslig, tomt ødelegge = ha sönder, förstöra	
örngott	putevar		nordmenn skulle lett tro det betød «fågelgodis»
åtminstone	I det minste		